

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

imitationibus, in d. §. sed cum nulla. a nu. 4. vsque ad nu. 27. eandē Regulam ponit idem Ias. in l. lecta. nu. 12. ff. si cert. pet. Fran. Purpur. in d. l. legem. nu. 48. cum seq. Feli. in c. j. nu. 3. de pact.

Amplia hanc Regulam quindecim modis, & limita lxxvij. modis notab. per Andræam ab Exeo in libro pactorum, in 3. part. rubricæ a nu. 273. vsque ad finem. Sed hæc regula hodie de iure nostro regio locum non habet, vt probat tex. in l. iij. titulo viij. lib. iij. ordina. que lex corrigit omnes leges probantes hanc regulæ opinionem: & concordat cum tex. in c. j. de pact.

REGVLA XII.

ACTIO non datur soluto matrimonio hæredi mariti, ex pacto factō per mulierem in contractu dotis, q̄ satisfaciatur creditoribus habentibus hypothecata prædia data in dotem. Hanc regulam probat tex. & ibi Docto. in l. ex conuentione. C. de pact.

- 1 Ampliatur primo, etiam si prædia dotalia ab hærede mariti possideantur soluto matrimonio: Ita Bal. in l. si cum tibi. C. qui potior. in pigno. habea. Phil. Dec. in l. dotis. C. de collat. Soc. in consi. lxxvij. in iij. volum.
- 2 Secundo amplia, etiam si iuramentum in pacto interuenisset: quia & si maius robur adiciat, vt equidem stipulatio facit, tamen intelligitur secundum naturam actus: vt in l. si. C. de non nume. pecu. Ita tenet Alex. in l. ij. in §. voluntatem, in pen. col. ff. sol. matri. Deci. in cō. fil. clxxx. nume. 3. & 4.
- 3 Tertio amplia, secundum Paul. de Ca. in d. l. ex conuentione, quod non solum procedat, quando matrimonium est solutum morte mariti, verum etiam si sit solutum per diuortium. Pro quo facit: nam etiam isto casu militat ratio cessantis interesse, ergo militat legis dispositio, vt in l. illud cum vulg. ff. ad leg. Aquil.
- 4 Quarto ampliatur, supradicta regula, que loquitur de pacto, vt habeat locum etiam si stipulatio interuenisset: vt expresse dicit tex. in d. l. ex conuentione.
- 5 Quinto ampliatur, vt hæres agens ex tali pacto repellatur, non tantum ex ceptione quod sua non intersit, sed tanquam agens de facto & sine actione, ita vt a iudice repelli debeat, etiam muliere que conuenitur non opponente: iuxta glo. in l. vbi pactum. C. de transa. quia cum tex. in d. l. ex conuentione, dicat actionem competere non posse, denotat quod ipso iure hæres actionem non habeat: vt patet ex his que dicit ibi Bar. col. pen. bene facit glo. in c. j. in verbo, non potest. de regu. iur. lib. vj. text. & quod ibi notat Iaso. in l. j. in princ. ff. de verbo. obliga.
- 6 Limita primo supradictam regulam, vt licet hæres non possit agere post matrimonium solutum ad obseruationem pacti pro futuro tempore, potest tamen agere pro præterito si quid est solutum: vt tenet gloss. in d. l. ex conuentione, in fine: in verbo, non potest, cum qua transeunt,

transcunt Doctores communiter ibi.

Secundo limita, quando dos vel pars eius ex dispositione legis, & statuti, vel pacti, deberet remanere penes hæredes mariti, etiam præmorientis: quia tum certum est semper, quod interest mariti & hæredum quod solvatur creditoribus. Et quando valeat tale pactum, vel statutum colligitur ex l. *Bebius Marcellus*. ff. de pact. dotal. et ex dictis per Bal. Nouel. tract. de dote. in 7. parte. priuil. xxj.

Tertio limita, quando mulier adulterium viuente marito, vel eo mortuo stuprum viduitatis tempore commisisset: quia interest hæredi solui creditoribus habentibus hipotecam in fundo: & ita videtur cessare ratio d. l. ex conuentione. ex quo heres potest dotem retinere propter adulterium quod maritus viuens ignorauit, vel morte præuentus non potuit accusare: Ita profequitur Alex. in l. rei iudicata. ij. nota. ff. solu. matri. Circa quam limitationem, an sit vera, vel non, est notandum quod Pau. de Cas. in l. sororem C. de his quib. vt indig. mouit prædictam quæstionem, & determinat quod sicut mulier propter adulterium constante matrimonio perdit dotem: ita propter stuprum viduitate durante, idem tenet idem Pau. in l. fideicommissum. C. de fideico. & in consil. cxlvij. incip. Reuocatur in dubium. per totum, volu. ij. quæ opin. sequitur Augu. Arimi. in Addi. ad Angel. in tract. malefactorum in parte, { che me hai adulterato. } nu. 303. Gerardus de Petra Sancta in sing. xlviij. Hippolyt. in singul. ccxxxiiij. & ccccxvj. & in l. i. in §. item diuus. nu. 4. ff. de fideicom. & in consil. xiiij. nu. 16. eandem opinionem sequitur Pala. Ruui. in repetit. rub. de don. §. lxxvij. nu. 6. & in §. lxxxj. nu. 6. Fran. de Ripa in rub. de iud. nu. 21. Ias. in l. ij. nu. 6. ff. solu. matr. Neuz. in sua Silua nuptiali. lib. ij. nu. 44. Cifuentes in l. xiiij. Tauri. nu. 4. vbi pro hac opin. allegat gloss. in Auth. sacramentum. in verbo contractis. C. quan. mulier offic. tur. fungit po. Et text. de iure nostro regio in l. iij. in statu. iiii. lib. v. ordinamenti, & pro ista opin. Pau. de Castr. allegatur communiter text. & ibi glo. & Bar. in l. penu. ff. de adult. vbi probatur, quod qui offenditur ex adulterio constante matrimonio, offenditur ex stupro viduitate durante. Contrariam tamen opi. tenet Alexand. de Imol. in d. l. sororem, quem sequitur Ias. sibi met. contrarius, in l. fideicommissum. nu. 3. C. de fideico. Dec. in c. pastoralis nu. viij. de iudic. & in l. cum quedam puella. nu. 12. ff. de iurisdic. omn. iudi. Gulielmus Mayne. in l. in ambiguis. nu. 208. ff. de regul. iur. Carolus Molinæ. in consuetudi. Parisien. in titu. §. xxx. quæst. xxviiij. nu. 142. Barthol. de Cassa. in consue. Burgun. in titu. { Des droits } ro. iij. §. vj. fol. 156. colum. j. ver. sed quero. pro qua opin. est text. in l. si vxor. in §. j. ff. de adult. & in l. rei iudicata. §. heredi. vers. morum. ff. solut. matrimo. & hanc opinionem Alexand. sequitur Crot. in l. iij. §. Cato. col. iij. ver. sic. pro quo etiam adhuc. & in lect. ij. ver. vij. querit Bart. colum. j. an nul. ff. de verbor. oblig. vbi pro hac opin. Alex. dicit. quod leuius est crimen stupri, quàm adulterii: quia leuius punitur. §. item lex. l. i. quæ iussit. de publ. iudic. iuncto text. in c. non offeramus. xxii j. ludi. & quia

D. Petri Duent.

& quia minor est iniuria quæ fit defuncto, quam illa quæ fit viventis ut notat Batt. in d. l. fideicommissum, item pro hac opin. Alexand. facit: nam vidua luxuriose vivens patitur easdem poenas, quas mulier secundo nubens infra annum luctus de iure Civili, ut in §. fin. in Auth. de restitut. collat. iij. & ita tenet d. glo. in Auth. sacramentum, in verbo, contractis, quam sequitur Dec. in l. j. colum. ij. C. de secund. nup. Hyppoli. in singu. ccccclxxxvij. quæ poenæ enumerantur in d. l. j. C. de secund. nup. sed inter illas non annumeratur amissio dotis: ergo dicendum est dotem amissam non esse. & hoc modo arguendi videtur iurisc. in l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. mulier enim infra annum luctus secundo nubens solum amittit ea, quæ habuit a marito titulo lucratiuo: sed dotem a marito non habet, ergo &c. pro qua opinione est text. expressus in d. l. iij. titu. iij. lib. v. ordina. quæ sic debet intelligi, licet allegerur a Cifuentes pro opinio. Paul. de Cast. vbi probat lex illa, quod mulier quæ commisit stuprum post mortem viri, tantummodo debet amittere acquisita constante matrimonio, quæ aplicantur hæredibus mariti: sed lex illa de dote nihil dicit, & cum si poenalis potius est restringenda quàm amplianda, ut tantummodo loquatur in casu, in quo loquitur: & hæc opin. Alex. videtur mihi magis vera & æqua per supra dicta. Bene tamen verum est, quod And. Alcia. in tracta. presum. in ij. regula presump. ix. nu. 5. ponit concordiam inter has duas opiniones, scilicet, si mulier commisit stuprum infra annum luctus, tunc procedat opinio Paul. de Cast. alias post annum opinio. Alexand. quam opinionem sequitur Egregius D. Didacus de Covarruu. in sua Epitome quarti libri Decretal. in ij. par. c. vij. §. vj. nu. 10. eandem concordiam inter easdem opiniones posuit Ioann. Garronis in Auth. eisdem poenis. nu. 18. C. de secund. nup. Quæ concordia non videtur necessaria, cum ut supra dixi, opinio Alex. sit magis vera, nisi tantummodo ad limitationem d. l. iij. s. an mulier quæ commisit stuprum post annum luctus, d. l. iij. in ea locum habeat.

REGVLA XIII.

ACTIO ex delicto poenalis non transit in hæredem: Ita probat text. in l. pupillum. §. in hæredem. ff. de reg. iur. & in l. j. ff. de priua. delict. & in l. j. C. ne ex delict. defunc.

- 1 Limita primo, ut isti hæredes teneantur quatenus locupletiores facti sunt, vel in quantum ad eos peruenit. d. l. vnica: quia iniquissimū est, ex delicto alterius alterum locupletari: facit etiam text. in l. si ipsa res. ff. quod met. cau.
- 2 Secundo fallit, quando a lege poena imponitur: tunc enim transit in hæredem. l. iij. §. quod autem. ff. quod quis. iur. in primo intellectu glossæ magnæ.
- 3 Tertio fallit, vbi pro poena delinquentis causatur exceptio: tunc transit ad hæredem etiam lite non contestata, d. §. quod autem ex altero.